

Zygmunt Ziętek

"Emancypatki Bolesława Prusa", Edward Pieścikowski, Warszawa 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 174

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) ORTWIN Ostap: Pisma krytyczne. - 2. Żywe fikcje. Studia o prozie, poezji i krytyce. Oprac. J.Czachowska. Wstęp M.Głowińskiego. PIW. Warszawa 1970 s.426, nlb.2, bibliogr., zł 50,-

Edycja zawiera prace krytyczne Ortwinia publikowane w okresie Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego oraz prace zachowane jedynie w rękopisie, podzielone wg tematyki na trzy podstawowe działy: "Studia o prozie", "Studia o poezji" i "Studia o krytyce". W Aneksie zostały zgrupowane prace dotyczące bieżącego życia literackiego.

Tom zawiera ponadto Wstęp pióra M.Głowińskiego, który omawia twórczość krytyczną, teatralną i literacką, Ortwinia na tle ogólnych tendencji ówczesnej krytyki, oraz Bibliografię prac Ostapa Ortwinia, opracowaną przez J.Czachowską.

H.F.

BP/40

(II) PIĘŚCIKOWSKI Edward: "Emancypantki" Bolesława Prusa. PIW. Warszawa 1970 s. 210, nlb. 2, zł 30,-

Opierając się na porównywaniu pierwodruku powieści Prusa w czasopiśmie z późniejszymi wydaniem autoryzowanymi, autor podejmuje próbę zbadania warsztatu pisarskiego i kompozycji powieści. Praca, o charakterze materiałowo-opisowym, jest polemiką z rozpowszechnionym poglądem o wpływie pisania odcinkowego, "z numeru na numer", na kompozycję powieściową. Cechy przemawiające za "odcinkowością" "Emancypantek" - epizodyczność, stereotypy postaci, ciągle odwoływanie się do uczuciowości czytelnika - interpretuje autor jako wyróżniki Prusowej metody twórczej, a nawet jako antycypacje późniejszego rozwoju prozy. Wiele cech powieści - zwłaszcza z zakresu filozofii, spirytyzmu i emancypacji - jest wynikiem nakładania się atmosfery intelektualnej czasu pisania na wcześniejsze realia czasu powieści.

Z.Z.

BP/40